

ACC. N:R M. 16768:1-4.

Landskap: *Skåne* Upptecknare: *Brigitta Holm-Fryksén*
Härad: *Luggude* Berättare: *olika personer; se uppt. bladens
bakom!*
Socken: *Viken* Berättarens yrke: _____
Uppteckningsår: *1964* Född år _____ i _____

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

"*Skå watten nu tunnare.*" s. 1-4.

Skriv endast på denna sida.

ACC. N:R M. 16768:/.

"Slå katten ur tunnan"

Vi "glötta" brukade slå katten ur tunnan på Netzlers gård. Vi brukade hänga upp en gammal snuskutting, som vi slog på med käppar. Det var ingenting i tunnan. Vi brukade sota oss och måla oss med krukpapper, som vi vätte och strök oss med i ansiktet. Det var fastelansmåndag, för då var vi alltid fria från skolan. Den som slog itu kuttingen blev "kattakung". Han skulle hissas. Vi fick visst saft och kakor bakefter, men sedan var det inte mer med det.

Farbror Adolf talade om, att i hans ungdom - för åtminstone sjuttio år sedan - slog de också katten ur tunnan, men då var det äldre pojkar. Tunnan var tom, men ännu längre tillbaka hade de visst en levande katt. De var utklädda i slokhattar och gamla rockar. De hade också en "kattakung" och så hade de riktigt "kattagille" med dans efter.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

"Slå katten ur tunnan"

När jag var påg, slog vi alltid katten ur tunnan på Söderslätt (gräsbevuxet område, numera bebyggt). Vi hängde upp en margarindritteln mellan ett par stolpar. Det var vid fastelanstiden, vill jag minnas. Vi gick i en rad under dritteln och slog på den med påkar. Vi brukade vara målade i ansiktet och utklädda med band av färgat silkepapper. Det var bara pojkar, som lekte. Den som vann d.v.s. slog sönder dritteln, kallades "kattakung". Han bars omkring av fyra pojkar på en stege. Vi brukade gå omkring till bagerierna och tigga kakor och så festade vi på saft och kakor efteråt. Vi hade en kruka inuti dritteln.

Jag har hört, att man brukade ha en levande katt i tunnan förr i världen. Den arma katten blev halvt ihjälslagen och en gång fick de sänka katten, som varit med. Då var det de vuxna, som lekte. De hade ett riktigt gille efter, där "kattakungen" fick allt fritt.

ACC. N:R M. 16768:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

"Slå katten ur tunnan".

De slog katten ur tunnan vid fastelan. Det var nog fastelanssöndag, när folk var fria. De höll till "nere i stejlorna"¹⁾ Där hade de hängt upp en ga mmal tunna, som de slog på med stora käppar. De gick i en rad under tunna n och slog ett slag var åt gången. Inuti tunnan var det en flaska. Men mor och far har berättat, att förr hade de en levande ka tt, men det blev förbjudet sen. Det var ett rysligt djurplågeri. Det var sjöpågarna, som låg hemma över vintern, som ställde till med spektaklet. De var utklädda i gamla "lasa" och sotade i ansiktet allihop. Den som slog sönder tunnan, så flaskan ramlade ut, blev kattakung. Han sattes på en häst, de andra följde efter till fots och så gick man genom byn och visade kungen. Man hade musik också. Sedan hade de gille med dans i någon "sal". Det var alltid knytekaldas.

De dansade ofta i Brütz "göingasal". Sillaprångarna, som kom uppåt ifrån kallades "sillagöinga". De brukade övernatta i en sal hos Brütz, när de väntade på sillaskutorna. Därför kallades salen "göingasal".

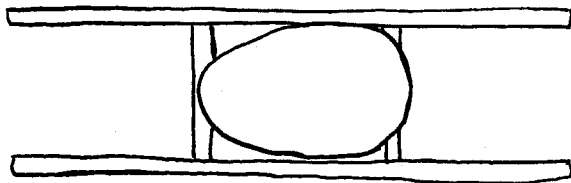
1) Stejla = träställning på vilken fiskarna hänger sina nät till tork.

ACC. N:R M. 16768:4

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

"Slå katten ur tunnan"

Jag tror, att det var vid fastelan man slog katten ur tunnan. Det var pojkar i 10-12 års-åldern, som slog. De brukade hålla till på "Gröna torg" (ett gräsbevuxet område vid kvarnen). De var utklädda i färggranna kläder och pappersband och så var de svärtade med sot i ansiktet. Jag vet inte vad de hade i tunnan. Kanske var det en flaska. Det var i alla fall något som skramlade omkring inne i den. Pojkarna gick efter var andra under tunnan och slog på den med stakar. Den som slog itu tunnan blev "kattakung". Han bars omkring i byn på en stenbår. De andra gick efter och sjöng och glammade. Sedan hade de "kattagille" efteråt. Då fick de väl saft och kakor som förplägnad.

Stenbår, som användes då man byggde stengärden.